

DOI: 10.7251/GFP2515287J

UDC: 3 3.288:343.157/.158(497.6)

Sudska praksa

Datum prijema rada:
21. jun 2025.

Datum prihvatanja rada:
27. jun 2025.

SUDSKA PRAKSA VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE SRPSKE

Priredio: **prof. dr Dragan Jovašević**

UBLAŽAVANJE KAZNE

(Zakonski tekst:)

Član 53.

(1) Sud može učiniocu za određeno krivično djelo izreći kaznu blažu od propisane ili blažu vrstu kazne samo kad to zakon izričito propisuje.

(2) Blažu kaznu od propisane sud može izreći i kad zakon propisuje da se učinilac može osloboditi od kazne, a sud učinioca ne oslobodi od kazne.

(3) Blažu kaznu od propisane za određeno krivično djelo sud može izreći i kad postoje osobito olakšavajuće okolnosti, a posebno ako je učinilac u potpunosti ili u većem dijelu nadoknadio štetu prouzrokovanu krivičnim djelom ili je na drugi način otklonio štetne posljedice djela, te ako na osnovu takvih okolnosti, sud ocijeni da se svrha kažnjavanja može postići i takvom blažom kaznom.

(4) Blažu kaznu od propisane za određeno krivično djelo sud može izreći i u slučajevima sporazuma o krivici, ali ne i mimo pravila i granica propisanih ovim zakonikom.

Sudska praksa:

1) "Optuženom je pobijanom presudom izrečena kazna zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine primjenom odredaba o ublažavanju kazne, jer je prvostepeni sud na strani optuženog, a što proizilazi i iz obrazloženja presude utvrdio postojanje osobito olakšavajućih okolnosti. Izrečena kazna je i po ocjeni ovoga suda u svemu srazmjerna težini učinjenog djela, stepenu krivice optuženog i okolnostima pod kojima je djelo učinjeno. Ta kazna je dovoljna i potrebna radi ostvarivanja svrhe kažnjavanja kako sa aspekta opšte (generalne) tako i posebne (specijalne) prevencije. Blažom kaznom od izrečene se i po ocjeni ovoga suda ta svrha ne bi ostvarila. Stoga zalaganje žalbe branioca, da se pobijana presuda preinači i optuženom umjesto kazne izrekne uslovna osuda, nije osnovana".

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 o K 009603 13 od 19.03.2013. godine)

2) "Ispitujući odluku o krivičnoj sankciji u vezi sa prigovorima žalbe branioca optuženog, ovaj sud nalazi da je izrečena kazna zatvora adekvatna stepenu društvene opasnosti izvršioca i krivičnog djela. Okolnosti koje se stiču na strani optuženog (korektno ponašanje i vladanje tokom krivičnog postupka, priznanje i kajanje, oštećenog nadoknadio štetu, neosuđivanost i mladost) prvostepeni sud je cijenio kao olakšavajuće okolnosti prilikom odmjeravanja kazne optuženom, pozvao se na njih u obrazloženju pobijane presude i dao im je, pravilnim vrednovanjem, značaj osobito olakšavajućih okolnosti.

Kazna od 3 (tri) godine zatvora, izrečena uz primjenu odredbi o ublažavanju kazne je srazmjerno težini djela i stepenu krivične odgovornosti optuženog i po ocjeni ovog suda predstavlja adekvatnu mjeru kojom će se ostvariti svrha kažnjavanja, jer odražava pravedan balans između zahtjeva za resocijalizacijom optuženog definisanom u posebnoj prevenciji kao jednom segmentu svrhe kažnjavanja i zahtjeva u javnom interesu da kazna mora imati opšteodgovarajući karakter definisan u opštoj prevenciji kao segmentu svrhe kažnjavanja".

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 010523 13 od 9.4.2013. godine)

3) "U postupku odmjeravanja kazne pravilno je prvostepeni sud utvrdio sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, u odnosu na svakog od optuženih, a koje su od značaja za visinu kazne i o tome dao valjano obrazložene razloge u pobijanoj presudi. Svim tim okolnostima, koje se u žalbama ponovo apostrofiraju, po ocjeni ovog vijeća, u postupku individualizacije kazne, prvostepeni sud je dao pravilan značaj. Imajući u vidu zakonom propisane kazne zatvora za krivično djelo obljube nad nemoćnim licem, te sve utvrđene olakšavajuće okolnosti, ovaj sud nalazi da kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, izrečena optuženom K.R., je pravilno odmjerena.

Ova kazna je ublažena i po ocjeni ovog suda predstavlja potrebnu mjeru kazne za ostvarenje svrhe kažnjavanja, posebno kada se cijene sve druge okolnosti obrazložene u pobijanoj presudi, prvenstveno dosadašnja osuđivanost. Kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, izrečena optuženom D.S., u granicama je zakonom propisane kazne za počinjeno djelo i predstavlja potrebnu mjeru kazne, prvenstveno sa aspekta proteka vremena od izvršenja djela (2006. godine), za ostvarenje svrhe kažnjavanja u svim njenim segmentima. Razloge date u pobijanoj presudi u ocjeni olakšavajućih i otežavajućih okolnosti, ovaj sud prihvata kao valjane, radi čega su bez osnova suprostavljeni prijedlozi iz žalbe tužioca da se izrekne veća kazna zatvora i branioca optuženog, da se ta kazna smanji".

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 010970 13 od 05.9.2013. godine)

4) "Optuženom je pobijanom presudom izrečena kazna zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine primjenom odredaba o ublažavanju kazne, jer je prvostepeni sud na strani optuženog, a što proizilazi i iz obrazloženja presude utvrdio postojanje osobito olakšavajućih okolnosti. Izrečena kazna je i po ocjeni ovoga suda u svemu srazmjerna težini učinjenog djela, stepenu krivice optuženog i okolnostima pod kojima je djelo učinjeno. Ta kazna je dovoljna i potrebna radi ostvarivanja svrhe kažnjavanja kako sa aspekta opšte (generalne) tako i posebne (specijalne) prevencije. Blažom kaznom od izrečene se i po ocjeni ovoga suda ta svrha ne bi ostvarila. Stoga zalaganje žalbe branioca, da se pobijana presuda preinači i optuženom umjesto kazne izrekne uslovna osuda, nije osnovana".

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 009603 13 od 19.03.2013. godine)

5) "Prvostepeni sud je na strani optuženog, osim zakonom propisanog osnova za ublažavanje kazne (radi se o pokušaju krivičnog djela), cijenio i okolnosti da je optuženi u vrijeme počinjenja djela bio star 21 godinu, da je djelo počinio u stanju 4 nebitno umanjene računljivosti, da je neosuđivan, da je priznao objektivni učin i da je izrazio iskreno žaljenje zbog posljedica djela, očigledno cijeneći te okolnosti kao osobito olakšavajuće okolnosti, te izrekao kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine,

smatrajući da se i sa ublaženom kaznom ostvariti ciljevi i generalne i specijalne prevencije. Izrečena kazna zatvora i po ocjeni ovog suda, predstavlja potrebnu mjeru kazne da bi se ostvarila svrha kažnjavanja kako u segmentu vaspitnog uticaja prema optuženima da ubuduće ne čini krivična djela, tako i u preventivnom djelovanju prema drugima da ne čine krivična djela”.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 12 O K 004076 14 od 17.6.2014. godine)

6) “Žalbe osnovano ističu da prvostepeni sud nije adekvatno vrednovao sve olakšavajuće okolnosti koje je utvrdio na strani optuženih i na koje se poziva u obrazloženju presude (za koje je prvostepeni sud pravilno našao da u svom zbiru predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti), kao što su njihova mladost (optuženi I. je u vrijeme izvršenja djela imao navršenih 20 godina života, dakle, bio je mlađe punoljetno lice, a optuženi M. je imao navršenih 21 godinu života, njihovo iskreno priznanje i kajanje za izvršeno krivično djelo i spremnost da nadoknade štetu oštećenom, zatim korektno držanje tokom trajanja krivičnog postupka, porodične, socijalne i materijalne prilike optuženih, te njihovu raniju neosuđivanost. Navedene okolnosti, po ocjeni ovog suda, opravdavaju izricanje manjih kazni optuženima za predmetno krivično djelo, od onih izrečenih prvostepenom presudom”.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 013101 14 od 08.05.2014. godine)

7) “Razmatrajući odluku o izrečenoj kazni, ovaj sud nalazi da je kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci koju pobijana presuda izriče optuženom, a koja je izrečena primjenom odredaba o ublažavanju kazne i koja predstavlja najmanju mjeru kazne koju je moguće izreći za to djelo primjenom tih odredaba, u svemu primjerena težini učinjenog djela, stepenu krivice optuženog i okolnostima pod kojima je djelo učinjeno. Iz tih razloga je zalaganje tužioca za izricanje veće kazne neosnovano, jer olakšavajuće okolnosti na strani optuženog i po ocjeni ovoga suda su u ovom slučaju osobito olakšavajuće. Osim toga neosnovano se u žalbi tužioca ističe da je kao otežavajuću okolnost na strani optuženog trebalo cijeliti da je djelo učinjeno prema maloljetnom licu. Taj prigovor žalbe je neosnovan, jer je svojstvo oštećene (maloljetno lice) u ovom slučaju opredjelilo pravnu kvalifikaciju djela, dakle čini konstitutivni element bića krivičnog djela, pa se ta činjenica ne može uzeti kao otežavajuća okolnost kod odmjeravanja kazne”.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 014962 15 od 24.8.2015. godine)

8) “Brojne olakšavajuće okolnosti utvrđene na strani optuženog na koje se poziva pobijana presuda u obrazloženju, imaju i po ocjeni ovog suda karakter značajno osobito olakšavajući, pa uzimajući sve te okolnosti, a u odsustvu otežavajućih, ovaj sud nalazi da se u ovom slučaju imajući u vidu težinu djela, iznos pribavljene imovinske koristi (radi se o malom iznosu), svrha kažnjavanja može ostvariti i osuđom na blažu vrstu kazne od one izrečene pobijanom presudom.

Stoga je ovaj sud, prvostepenu presudu preinačio u odluci o kazni i optuženom izrekao novčanu, kao blažu vrstu kazne. Naime, zakon propisuje da se za krivična djela za koja je kao najmanja kazna propisana zatvor ispod tri godine, umjesto zatvora može izreći novčana kazna. Za ovo krivično djelo propisana je kazna zatvora od jedne do pet godina, pa su ispunjeni uslovi za izricanje novčane kao blaže vrste kazne. Odlučujući o visini novčane kazne ovaj sud je cijenio i imovno stanje optuženog, što proizilazi iz podataka u izreci presude, kao i njegove porodične obaveze. Ovom kaznom će se po ocjeni ovog suda moći ostvariti svrha kažnjavanja kako sa aspekta opšte (generalne), tako i posebne (specijalne) prevencije”.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 017881 16 od 27.09.2016. godine)

9) “Razloge date u pobijanoj presudi u ocjeni svih tih okolnosti, ovaj sud prihvata kao valjane, jer cijeneći zakonom propisanu kaznu za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, kao i

opšta pravila o odmjeravanju kazne, ovaj sud nalazi da je kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 3 (tri) mjeseca, koja je izrečena optuženom, primjenom odredaba o ublažavanju kazne, u srazmjeri sa težinom počinjenog krivičnog djela i stepenom krivične odgovornosti optuženog i da je ista potrebna i dovoljna radi ostvarivanja svrhe kažnjavanja, kako sa aspekta generalne, tako i sa aspekta specijalne prevencije“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 13 O K 002084 16 od 20.09.2016. godine)

10) “U okviru činjenične osnove, osporava se pravilnost ocjene dokaza, i u vezi sa tim valjanost razloga datih za zaključak o utvrđenoj brzini, kojom je optuženi sa vozilom, kritične prilike, ušao u raskrslu sa kružnim tokom i kojom brzinom je izašao iz te raskrslu a na čemu, u konačnom, pobijana presuda zasniva odluku o vinosti optuženog. Ukazuje se na pogrešnu ocjenu utvrđenih okolnosti, koje su od značaja za odmjeravanje kazne, naglašavajući da je prvostepeni sud dao preveliki značaj utvrđenim olakšavajućim okolnostima, a pri tome, propustio cijeniti, kao otežavajuće okolnosti činjenicu, da su u predmetnoj saobraćajnoj nezgodi dva lica zadobila povrede, oštećeni N.V. smrtno stradao a oštećeni D.B., zadobio teške tjelesne povrede.

Branilac optuženog, žalbu je izjavio zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede Krivičnog zakona, odluke o krivičnoj sankciji i troškovima krivičnog postupka, sa prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da se kazna maksimalno ublaži ili ublaži u dijelu u kojem sud smatra da je opravdana. Argumentima iznesenim u obrazloženju žalbe, osporava se pravilnost i zakonitost pobijane presude u odluci o krivičnoj sankciji, sa tvrdnjom da, utvrđene olakšavajuće okolnosti u svojoj ukupnosti, predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti, u kom pravcu je i prijedlog iz žalbe”.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 017900 16 od 30.8.2016. godine)

11) “Pravilno su utvrđene i u pobijanoj presudi obrazložene sve olakšavajuće okolnosti na strani optuženog, prvenstveno njegove godine života, jer se radi o čovjeku starije životne dobi, njegove materijalne prilike, da oštećeni N.P. nije tražio krivično gonjenje optuženog, kao i činjenicu da je optuženi oštećenima nanio lake tjelesne povrede, te otežavajuće okolnosti i to njegovu raniju osuđivanost za isto krivično djelo.

Činjenicu da prvostepeni sud nije kao olakšavajuću okolnost cijenio loše zdravstveno stanje optuženog, na šta je žalba branioca ukazala, ne bi uticala na izricanje manje kazne od one izrečene pobijanom presudom. Pri tom je pobijana presuda cijenila i činjenicu da je krivično djelo ubistva ostalo u pokušaju i da je optuženi oba djela učinio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, zbog čega mu je za oba krivična djela utvrdio kaznu zatvora ispod granice propisane zakonom”.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 13 O K 003963 17 od 29.08.2017. godine)

12) “Otežavajućih okolnosti na strani optuženih prvostepeni sud nije našao, s tim što je prilikom odmjeravanja kazni optuženih, imao u vidu da se radi o djelu sa dvije kvalifikatorne okolnosti (više lica i upotreba vatrenog oružja), dok je sve olakšavajuće okolnosti, koje se stiču na strani optuženih (njihova relativna mladost, lične, porodične i imovinske prilike, te njihovu raniju neosuđivanost), prvostepeni sud cijenio u obrazloženju pobijane presude i dao im pravilnim vrednovanjem karakter osobito olakšavajućih okolnosti, pa je optužene osudio na kazne zatvora primjenom odredaba o ublažavanju kazne. Ove kazne su u srazmjeri sa težinom krivičnog djela i stepenom krivične odgovornosti optuženih, pa i po ocjeni ovog suda predstavlja nužnu i potrebnu mjeru kazne, kojom će se ostvariti svrha kažnjavanja, kako sa aspekta generalne, tako i sa aspekta specijalne prevencije”.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 12 O K 005367 17 od 31.08.2017. godine)

13) "Odlučujući o krivičnoj sankciji sud je imao u vidu i cijenio je sve okolnosti od značaja za odmjeravanje kazne. Na strani optuženih sud je od olakšavajućih okolnosti našao da su optuženi porodični, oženjeni su i imaju djecu, drugooptuženi i trećeoptyuženi imaju po dvoje mldb. djece, da je prvooptuženi starije životne dobi, sa navršenih 79 godina života, da su do sada neosuđivani, te protek vremena od izvršenja krivičnog djela od skoro 25 godina, kojem oni nisu doprinijeli. Naprijed navedene olakšavajuće okolnosti, po ocjeni ovog suda u svom zbiru predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti, koje ukazuje da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, zbog čega je ovaj sud optužene osudio na kazne zatvora u trajanju od po 4 (četiri) godine, smatrajući da su te kazne u svemu primjerene težini počinjenog djela, stepenu ugroženosti zaštićenog dobra, stepenu krivice optuženih i okolnostima pod kojima je to djelo učinjeno, te je stekao uvjerenje da će se izrečenim kaznama zatvora postići svrha kažnjavanja, kako sa aspekta generalne tako i sa aspekta specijalne prevencije".

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 14 O K 001909 17 od 25.05.2017. godine)

14) "Žalba tužioca se zalaže za izricanje veće kazne, a žalba branioca pobijajući odluku o kazni ističe kako na strani optuženog nisu cijenjene i druge olakšavajuće okolnosti (posljedice ratnih dešavanja, što je i praksa Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju) te da su prilikom izricanja kazne kao otežavajuće okolnosti cijenjene okolnosti koje čine elemente krivičnog djela. Izneseni prigovori ove žalbe nisu osnovani, jer iz obrazloženja presude je decidno navedeno koje su okolnosti cijenjene prilikom odmjeravanja kazne. Ovaj sud nalazi da žalbe nisu osnovane, jer je prvostepeni sud na osnovu okolnosti koje imaju uticaja na to da li će kazna biti veća ili manja, na strani optuženog pravilno utvrdio okolnosti koje je ocijenio osobito olakšavajućim, te primjenom odredaba o ublažavanju kazne, pravilno zaključio da se i ublaženom kaznom može ostvariti svrha kažnjavanja".

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 12 O K 005475 17 od 27.04.2017. godine)

15) "U skladu sa opštim pravilima o odmjeravanju kazne, pravilno je prvostepeni sud utvrdio sve olakšavajuće okolnosti (neosuđivanost, mlađe životne dobi, loše zdravstveno stanje, dugogodišnji konzument opojnih droga, sada na liječenju, da je djelo izvršio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, te stav prema djelu u vidu izraženog kajanja), i iste pravilno ocijenio kao osobito olakšavajuće okolnosti, dok otežavajućih okolnosti nije našao. Za izricanje blaže krivične sankcije, koji prijedlog je sadržan u žalbi, po ocjeni ovog suda, nije bilo osnova obzirom na težinu djela, sa aspekta zakonom propisane kazne i svrhe kažnjavanja".

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 13 O K 004223 17 od 26.9.2017. godine)

16) "Zahtjev se u okviru povrede krivičnog zakona bavi opširnom analizom utvrđenih olakšavajućih okolnosti koje se stiču na strani osuđenog, dajući svoje viđenje kakav i koliki uticaj su one trebale da ostvare prilikom izbora krivične sankcije. U tom smislu prigovara da sud nije dovoljno cijenio ove okolnosti, koje zahtjev smatra osobito olakšavajućim, zbog čega nije primijenio odredbe o ublažavanju kazne, a svrha kažnjavanja se mogla postići i uslovnom osudom („upozorenjem uz prijetnju novčanom kaznom“). Za krivično djelo oštećenja tuđih prava propisana je novčana kazna ili kazna zatvora do jedne godine, pa izricanjem novčane kazne u iznosu od 2.000,00 KM sud nije prekoračio svoja zakonska ovlašćenja. Eventualno ublažavanje kazne ili izricanje uslovne osude je mogućnost, a ne obaveza suda, što zavisi od njegove ocjene postojanja olakšavajućih, otežavajućih ili osobito olakšavajućih okolnosti, što predstavlja činjenično pitanje, koje se u okviru ovog pravnog lijeka ne može ispitivati".

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 71 O K 191606 17 od 13.02.2017. godine)

17) "U postupku pred prvostepenim sudom, pravilno su utvrđene sve olakšavajuće i otežavajuće

okolnosti, ali po ocjeni ovog suda, tim okolnostima u postupku odmjerenja kazne nije dat odgovarajući značaj, pa slijedom toga kazna zatvora, izrečena pobijanom presudom u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, nije odmjerenjena u skladu sa opštim pravilima o odmjerenju kazne. Pravilno je prvostepeni sud utvrdio i cijenio, kao olakšavajuću okolnost, da je optuženi, u vrijeme izvršenja djela, bio mlađe punoljetno lice (rođen 18.02.1972. godine). U okviru olakšavajućih okolnosti, pravilno je cijenio i njegove lične i imovinske prilike.

Međutim, obrazlažući okolnosti izvršenja djela, u pobijanoj presudi se navodi da „uslovi u kojima je tada optuženi djelovao su bili teški i uticali su na njegovo cjelokupno ponašanje o najosnovnijim ljudskim odnosima, zatim prisutna opasnost po život, velika patnja, ratni uslovi života, su bitne okolnosti koje su karakterisale takvo ponašanje i vjerovatno uticale na snižavanje kriterija dozvoljenosti ponašanja kod samog optuženog, a i njegovo ponašanje prema civilima“ i sve te okolnosti je prvostepeni sud cijeni kao osobito olakšavajuće okolnosti i osnov za ublažavanje kazne zatvora do granice izrečene presudom. Pravilnost ovako datog obrazloženja se osnovano osporava argumentima iz žalbe tužioca, jer navedeni uslovi, kao stanje koje karakteriše oružani sukob, predstavlja bitan element bića krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva za koje je optuženi oglašen krivim pobijanom presudom, radi čega se te okolnosti i uslovi pod kojima je djelo izvršeno, ne može, istovremeno, cijeliti i kao olakšavajuća okolnost, kako to čini prvostepeni sud, jer se na takav način vrši dvostruko vrednovanje okolnosti koje, u suštini, predstavljaju bitno obilježje bića krivičnog djela za koje je optuženi pobijanom presudom oglašen krivim.

Nadalje, protek vremena od izvršenja djela za koje je optuženi oglašen krivim, u konkretnom slučaju, nužno je cijeliti u kontekstu njegovog ponašanja u tom vremenu sve do suđenja u ovom predmetu. Naime, u tom kontekstu ponašanja optuženog u vremenu od izvršenja predmetnog djela (30.3.1992. godine), prilikom odmjerenja kazne, prvostepeni sud nije pravilno cijenio okolnost da je optuženi činio i druga krivična djela (osuđivan presudom Okružnog suda P. zbog krivičnog djela ubistvo i presudom Općinskog suda N.G. zbog krivičnog djela razbojništvo).

Navedene osude, nakon izvršenja konkretnog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva se ne mogu cijeliti kao otežavajuća okolnost, kako to čini prvostepeni sud, i na to osnovano ukazuje žalba branioca optuženog, već se ta okolnost mora cijeliti, u kontekstu njegovog ponašanja u tom vremenu sve do suđenja, a koja okolnost, u konkretnom slučaju, ima karakter otežavajuće okolnosti. Navedene otežavajuće okolnosti, u svojoj ukupnosti, kako se to pravilno naglašava u žalbi tužioca, i po ocjeni ovog suda, sa aspekta individualizacije kazne i svrhe kažnjavanja, ukazuju na nužnost izricanja kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju od onog koji je izrečen pobijanom presudom, a koji je gotovo na granici donjeg minimuma ublažene kazne zatvora za krivično djelo za koje je optuženi oglašen krivim pobijanom presudom”.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 13 O K 001980 18 od 20.12.2018. godine)

18) “Odlučujući o vrsti i visini krivične sankcije prvostepeni sud je našao da postoje osobito olakšavajuće okolnosti zbog kojih je optuženom kaznu ublažio do kazne od tri mjeseca. S obzirom da se kazna zatvora do šest mjeseci može izreći samo ako postoje posebne okolnosti djela i učionica koje pokazuju da se novčanom kaznom ne može postići svrha kažnjavanja ili da se novčana kazna neće moći izvršiti, koje sud nije našao to je optuženom izrekao novčanu kaznu od 800,00 KM. Zahtjev smatra da je izricanjem novčane kazne, u situaciji kada se do kazne zatvora ispod šest mjeseci došlo ublažavanjem zakonom propisane kazne, u korist optuženog povrijeđen krivični zakon. Ovu tvrdnju zasniva na shvatanju da se odredba zakona može primijeniti samo u slučajevima gdje je za krivično djelo propisana kazna zatvora bez naznačenja najmanje mjere kojom se omogućava izricanje novčane kazne, shodno odredbi o granicama ublažavanja kazne.

Zahtjev preko kritike primjene odredbe o ublažavanju kazne i izricanju novčane kazne u konkretnom slučaju, dovodi u pitanje mogućnost izricanja novčane kazne za ona djela za koja se po zakonu ni ublažavanjem ne može izreći novčana kazna, a sud je kaznu ublažio ispod šest mjeseci zatvora. Odgovor na ovo pitanje treba potražiti u jezičkom, sistematskom i ciljnom tumačenju odredbe zakona. Odredba koja propisuje da kaznu zatvora do šest mjeseci sud može izreći samo ako posebne okolnosti djela i učinioca ukazuju da se novčanom kaznom ne može postići svrha kažnjavanja ili da se novčana kazna neće moći izvršiti. Zakonodavac ne pravi razliku da li se do te kazne zatvora došlo ublažavanjem zakonom propisane kazne ili je ona u granicama zakonom propisane kazne za određeno krivično djelo. Sama odredba je imperativnog karaktera, a od nje se može odstupiti i izreći kazna zatvora do šest mjeseci samo ako je ispunjen negativni uslov sadržan u postojanju posebnih, dakle ne običnih, okolnosti djela i učinioca koje ukazuju da se novčanom kaznom ne može postići svrha kažnjavanja ili da se novčana kazna neće moći naplatiti. Zakonodavac je isključio primjenu odredbe zakona na kaznu zatvora kao zamjenu za neplaćenu novčanu kaznu (supletorni zatvor) ili za opozvanu uslovnu osudu.

To su jedina dva izuzetka na koja se ne primjenjuje zakon bez obzira što ne postoji negativni uslov koji je u njemu propisan. Zakonodavac se u tekstu zakona više ne bavi ovim pitanjem niti propisuje bilo koji drugi izuzetak. Ovdje treba imati u vidu da je cilj zakonodavca bio da se zbog svojih negativnih posljedica izbjegne izricanje kratkotrajnih kazni zatvora osim u onim slučajevima kada to okolnosti krivičnog djela i učinioca zbog kaznene politike zahtijevaju. Sud je dužan izreći novčanu kaznu ako je do kazne zatvora do šest mjeseci došao i ublažavanjem propisane kazne zatvora ako nema posebnih okolnosti djela i učinioca koje ukazuju da se njom neće moći ostvariti svrha kažnjavanja i sprovesti njena naplata. Kada je umjesto ublažene kazne zatvora od tri mjeseca izrekao novčanu kaznu sud nije prekoračio svoja ovlaštenja koja po zakonu ima tako da nije povrijedio krivični zakon”.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 80 o K 094472 18 od 07.08.2019. godine)

19) „Žalba tužioca pravilno ukazuje da se cilj pribavljanja koristi radi izdržavanja porodice, u situaciji kada su optuženi zaposleni, nije mogao cijeniti kao olakšavajuća okolnost. Nasuprot tome griješi kada smatra da se neosuđivanost nije mogla cijeniti kao olakšavajuća okolnost zato što je logično da u društvu neko ne bude gonjen i osuđivan. Poštovanje zakona jeste obaveza svih građana i upravo to poštovanje, bez obzira na dob učinioca, uvijek se ima cijeniti kao olakšavajuća okolnost, a suprotno, njegovo kršenje zavisno od vrste i težine krivičnih djela, kao otežavajuća okolnost, čiji značaj sud ocjenjuje u svakoj prilici zajedno sa ostalim okolnostima. Oglašavajući ih krivim prvostepeni sud je pravilno i potpuno utvrdio sve ostale okolnosti od uticaja na vrstu i visinu kazne.

Tim okolnostima dao je pravi značaj nalazeći da su to osobito olakšavajuće okolnosti, koje ukazuju da se i ublaženom kaznom u konkretnom slučaju može postići svrha kažnjavanja, pa im je izrekao kazne zatvora od po dvije godine kojima će se i po ocjeni ovog suda postići zakonom propisana svrha. Zato se zalaganje tužioca za strožim kažnjavanjem i branilaca kroz blažu pravnu kvalifikaciju za blažim kažnjavanjem ne može prihvatiti kao osnovano“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 13 o K 005218 19 od 10.09.2020. godine)

20) „Kazna je ublažena ispod zakonom propisane kazne zatvora za krivično djelo razbojništvo (kazna zatvora od 5 do 15 godina) i predstavlja nužnu i potrebnu mjeru kazne. Za izricanje kazne zatvora u kraćem trajanju, u konkretnom slučaju, po ocjeni ovog suda, nema mjesta, sa aspekta svrhe kažnjavanja obzirom da je optuženi osuđivan za istovrsno i druga krivična djela“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 12 o K 004563 19 od 06.6.2019. godine)

21) „Pravilno su utvrđene i u pobijanoj presudi obrazložene sve olakšavajuće okolnosti, prven-

stveno porodične prilike optuženih, konkretizovane za svakog od njih pojedinačno, jer su oženjeni i imaju djecu i njihovo držanje poslije učinjenog krivičnog djela, obzirom, da nakon toga nisu počinili ni jedno krivično djelo, da su optuženi P. i Š. pomagali nekim pripadnicima bošnjačkog naroda. Otežavajuće okolnosti na strani optuženih, prvostepeni sud nije našao, pa je sve navedene olakšavajuće okolnosti, našao da u svom zbiru predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti i da ukazuju da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, zbog čega im je odmjerio kazne ispod granice propisane zakonom.

Takođe je prvostepeni sud prilikom odmjeravanja kazne cjenio i jačinu ugrožavanja, odnosno povrede zaštićenog dobra, pa je pojedinim optuženim izrekao kazne u različito vremenskom trajanju, pravilno cijeneći činjenicu da li su inkriminisane radnje preduzeli na štetu većeg ili manjeg broja oštećenih lica. Dakle, razloge date u pobijanoj presudi u ocjeni svih tih okolnosti, ovaj sud prihvata kao valjane, jer cijeneći zakonom propisanu kaznu za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva za koje su optuženi oglašeni krivim tom presudom, kao i opšta pravila o odmeravanju kazne, ovaj sud nalazi da su kazne zatvora izrečene pobijanom presudom, potrebna i nužna mjera kazne za ostvarivanje svrhe kažnjavanja“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 021326 19 od 10.12.2019. godine)

22) „Pravilno su utvrđene i u pobijanoj presudi obrazložene sve olakšavajuće okolnosti, prvenstveno porodične prilike optuženih, konkretizovane za svakog od njih pojedinačno, jer su oženjeni i imaju djecu i njihovo držanje poslije učinjenog krivičnog djela, obzirom, da nakon toga nisu počinili ni jedno krivično djelo. Otežavajuće okolnosti na strani optuženih, prvostepeni sud nije našao, pa je sve navedene olakšavajuće okolnosti, našao da u svom zbiru predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti i da ukazuju da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, zbog čega im je odmjerio kazne ispod granice propisane zakonom. Razloge date u pobijanoj presudi u ocjeni svih tih okolnosti, ovaj sud prihvata kao valjane, jer cijeneći zakonom propisanu kaznu za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva ovaj sud nalazi da su kazne zatvora izrečene pobijanom presudom, potrebna i nužna mjera kazne za ostvarivanje svrhe kažnjavanja“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 022051 19 od 22.10.2019. godine)

23) „Osuđenom je u konkretnom slučaju pobijanom presudom izrečena kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci koja kazna je u okviru granica propisane kazne za krivično djelo teška tjelesna povreda (propisana kazna je zatvor od šest mjeseci do pet godina). S obzirom na to, prigovori podnosioca Zahtjeva o prestrogoći izrečene kazne zatvora pobijanom presudom uz tvrdnju da je neadekvatna utvrđenim olakšavajućim okolnostima na strani osuđenog i uz sugestiju da je kaznu trebalo ublažiti ispod propisanog posebnog zakonskog minimuma, ne mogu se podvesti pod povredu Krivičnog zakona u smislu citiranog zakonskog propisa, koja bi se manifestovala u prekoračenju zakonskih ovlaštenja suda pri donošenju odluke o kazni.

Istina u izreci pobijane presude drugostepeni sud navodi da je izrečenu kaznu odmjerio i u skladu sa zakonom, međutim s obzirom da u razlozima presude u pogledu odluke o kazni sasvim nedvosmisleno izražava stav da nije opravdano izricanje kazne ispod minimuma kazne propisane za to djelo. Ovaj nesklad u pogledu primjenjene odredbe KZ RS na koju se sud pozvao u izreci presude i razloga u obrazloženju te presude za odluku o kazni manifestuje bitnu povredu odredaba krivičnog postupka“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 71 O K 138775 19 od 29.11.2019. godine)

24) „U okviru opštih pravila o odmjeravanju kazne pravilno je prvostepeni sud utvrdio sve okolnosti od značaja za visinu kazne, i o tome dao valjano obrazložene razloge u pobijanoj presudi. U toj

ocjeni okolnosti, pravilan značaj je dat utvrđenim olakšavajućim okolnostima, koje su, u svojoj ukupnosti, ocjenjene kao osobito olakšavajuće, a posebno da optuženi nije osuđivan i da se radi o pokušaju i te okolnosti opravdavaju ublažavanje kazne zatvora ispod granice propisane zakonom za krivično djelo ubistvo (kazna zatvora najmanje 5 godina). Slijedom toga, je kazna zatvora za to djelo ublažena do one granice koju je ocjenio prvostepeni sud, kao potrebnu mjeru kazne i utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, a za krivično djelo laka tjelesna povreda utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 2 (dva) mjeseca, tako da je jedinstvena kazna zatvora od 2 (dvije) godine i 1 (jedan) mjesec, potrebna mjera kazne i u srazmjeri je sa stepenom krivične odgovornosti optuženog, te predstavlja nužnu i potrebnu mjeru kazne, kojom će se ostvariti svrha kažnjavanja“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 020757 19 od 06.02.2020. godine)

25) „Prema razlozima pobijane presude, prilikom odmjeravanja kazne, prvostepeni sud je, kao olakšavajuću okolnost cijenio činjenicu da je optuženi neosuđivan, dok je, kao otežavajuću okolnost, cijenio činjenicu da oštećeni nije poznao optuženog, nije sa njim nikada kontaktirao, tako da mu nije dao nikakav razlog za napad. Kao otežavajuću okolnost, cijenio je i način izvršenja djela i iskazanu surovost, obzirom na brojnost udaraca u glavu i po drugim dijelovima tijela. Navedenim otežavajućim okolnostima, koje je cijenio i obrazložio prvostepeni sud, a koje se naglašavaju u žalbi tužioca i koje su, u okviru opštih pravila o odmjeravanju kazne od značaja za visinu kazne, po ocjeni ovog suda, nije dat pravilan značaj. Te okolnosti, u svojoj ukupnosti, ne opravdavaju primjenu instituta ublažavanja kazne i izricanje kazne zatvora ispod zakonom propisanog minimuma za predmetno krivično djelo (kazna zatvora najmanje 5 godina).

U vezi sa navedenim, utvrđena i obrazložena olakšavajuća okolnost, koja se tiče neosuđivanosti optuženog, te njegove lične i porodične prilike, koje se naglašavaju u žalbi branioca optuženog (porodičan, otac troje maloljetne djece, da su mu u toku trajanja ovog postupka umrli otac i majka), nemaju takav značaj koji bi, kod postojanja navedenih utvrđenih otežavajućih okolnosti, opravdao izricanje kazne zatvora ispod zakonom propisanog minimuma kazne, prvenstveno cijeneći težinu djela, okolnosti i način izvršenja, te svrhu kažnjavanja. Međutim, navedene olakšavajuće okolnosti u svojoj sveukupnosti su opredjelile ovaj sud za izricanje posebnog minimuma kazne zatvora propisane za navedeno krivično djelo. Cijeneći navedeno, ovaj sud je obio žalbu branioca optuženog, kao neosnovanu, dok je, uvažavanjem žalbe tužioca, preinačio prvostepenu presudu u odluci o krivičnoj sankciji i optuženog osudio na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina, nalazeći da je ta kazna potrebna mjera kazne za ostvarenje svrhe kažnjavanja u njenom generalnom i specijalnom obliku“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 023231 19 od 18.02.2020. godine)

26) „Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u odluci o krivičnoj sankciji, u vezi sa argumentima iznesenim u žalbi tužioca, a branioca optuženog, u smislu proširenog dejstva žalbe, nalazeći da je prvostepeni sud, prilikom odmjeravanja kazne, dao pravilan značaj svim utvrđenim okolnostima, koje su od značaja za visinu kazne. Kazna zatvora, u trajanju od 2 (dvije) godine je odmjerena uz ocjenu svih tih okolnosti, pravilno obrazloženih u pobijanoj presudi. Dati su valjani razlozi za ublažavanje kazne, posebno imajući u vidu ulogu optuženog u izvršenju djela. Osim toga, pravilno se pobijana presuda poziva na odredbu zakona kojom je propisana mogućnost ublažavanja kazne, obzirom da je optuženi umišljajno pomogao u izvršenju krivičnog djela.

Slijedom toga, za izricanje kazne zatvora u kraćem trajanju, u konkretnom slučaju, po ocjeni ovog suda, nema mjesta, sa aspekta svrhe kažnjavanja. Nadalje, sve olakšavajuće okolnosti obrazložene u pobijanoj presudi, u svojoj ukupnosti, suprotno argumentima iz žalbe tužioca, po ocjeni ovog suda, ne opravdavaju izricanje veće kazne zatvora od one koja je izrečena pobijanom presudom, posebno cije-

neći da optuženi nije direktni izvršilac djela i nije, prema utvrđenju pobijane presude, ostvario nikakvu materijalnu korist. Cijeneći navedeno, kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, izrečena pobijanom presudom, predstavlja potrebnu i dovoljnu mjeru kazne, prvenstveno sa aspekta njene individualizacije, te svrhe kažnjavanja“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 12 o K 006891 19 od 18.11.2019. godine)

27) „Prema razlozima u obrazloženju, povredu Krivičnog zakona Zahtjev zasniva na tvrdnji da je pobijanom presudom drugostepeni sud povrijedio odredbu zakona koja reguliše opšta pravila o odmjeravanju kazne kojom su propisane granice ublažavanja kazne. Konkretizujući navedenu tvrdnju Zahtjev obrazlaže da drugostepeni sud nije cijenio sve relevantne okolnosti (doprinos oštećenog, protek vremena od izvršenja krivičnog djela, ličnost optuženog posmatrano kroz njegov raniji život), niti je u dovoljnoj mjeri cijenio raniju neosuđivanost optuženog, kao ni činjenicu da poslije izvršenja predmetnog krivičnog djela optuženi nikada nije dolazio u sukob sa zakonom.

Pri tome se apostrofira da se drugostepeni sud pozvao na odredbe o ublažavanju kazne, a izrečena kazna tom presudom od osam mjeseci zatvora je u rasponu između posebnog minimuma i posebnog maksimuma kazne propisane za predmetno krivično djelo, te strožija od kazne izrečene prvostepenom presudom (pet mjeseci zatvora). Na navedenim argumentima Zahtjeva ne može se zasnivati tvrdnja da je pobijanom presudom drugostepeni sud odlukom o kazni osuđenom za predmetno krivično djelo, za koje je oglašen krivim, na štetu osuđenog povrijeđen Krivični zakon“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 71 o K 138775 19 od 29.11.2019.godine)

28) „Pravilno su utvrđene i u pobijanoj presudi obrazložene sve olakšavajuće okolnosti na strani oba optužena, njihovu porodičnost, zatim loše zdravstveno stanje optuženog Š., jer je obolio od karcinoma prostate, te ranija neosuđivanost optuženog M., manju količinu njegovih kriminalnih aktivnosti i činjenicu da je prenosio opojnu drogu marihuanu koja je manje opasna za konzumente u odnosu na opojne droge koje je u promet stavljao optuženi Š. Navedene olakšavajuće okolnosti na strani optuženog M., koje je prvostepeni sud u svom zbiru cijenio kao osobito olakšavajuće okolnosti, po ocjeni ovog suda, opravdavaju izricanje blaže kazne ovom optuženom za predmetno krivično djelo, posebno ako se ima u vidu činjenica da na strani ovog optuženog prvostepeni sud nije našao nijednu otežavajuću okolnost.

Sa druge strane, pravilno je prvostepeni sud utvrdio otežavajuće okolnosti na strani optuženog Š. (da je više puta osuđivan, od čega dva puta zbog istog krivičnog djela, dakle, radi se o specijalnom povratniku, te da je predmetno krivično djelo izvršio za vrijeme trajanja uslovnog otpusta). Razloge date u pobijanoj presudi u ocjeni svih tih okolnosti, ovaj sud prihvata kao valjane, jer cijeneći zakonom propisanu kaznu za krivično djelo neovlašćene proizvodnje i prometa opojnih droga (od 5 do 15 godina), za koje su optuženi oglašeni krivim tom presudom, ovaj sud nalazi da su kazne zatvora izrečene pobijanom presudom, potrebna i dovoljna mjera kazne za ostvarivanje svrhe kažnjavanja“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 o K 025409 20 od 21.07.2020. godine)

29) „Kazna zatvora izrečena presudom, u trajanju od 1 (jedne) godine, odmjerena je uz pravilnu ocjenu svih utvrđenih olakšavajućih okolnosti koje su detaljno obrazložene u pobijanoj presudi, koje u svojoj ukupnosti i po ocjeni ovog suda, predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti i opravdavaju ublažavanje kazne zatvora do one granice odmjerene tom presudom. Lične i porodične prilike optuženog, težina djela, sa aspekta izostanka težih posljedica povređivanja tjelesnog integriteta oštećenog, protek vremena od izvršenja djela posmatran u kontekstu vremena u kom optuženi nije činio krivična djela, te izostanak otežavajućih okolnosti, po ocjeni ovog suda, ne opravdavaju izricanje kazne zatvora

u dužem trajanju, kako se to predlaže u žalbi tužioca. Okolnosti koje se navode u žalbi tužioca, a posebno da je oštećeni bio civil („koji nije pružao otpor“), suprotno stavu iz te žalbe, ne može se cijeliti kao otežavajuća okolnost, jer je navedeni status oštećenog, bitan element bića krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva za koje je optuženi oglašen krivim.

Način i okolnosti izvršenja djela, sa aspekta primjenjene sile i težine povređivanja tjelesnog integriteta oštećenog, u konkretnom slučaju, nema karakter otežavajućih okolnosti i predstavlja jedan od alternativno propisanih oblika radnje izvršenja predmetnog djela. U kontekstu navedenih okolnosti, osnovano se žalbom tužioca ukazuje da stanje koje karakteriše oružani sukob, predstavlja bitan element predmetnog krivičnog djela, i da se isto, suprotno razlozima pobijane presude, ne može vrednovati i kao olakšavajuća okolnost. Međutim, cijeneći sve navedene olakšavajuće okolnosti, koje u svojoj ukupnosti predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti, uz izostanak otežavajućih okolnosti, ovaj sud nalazi da je kazna zatvora izrečena pobijanom presudom, pravilno odmjerena i predstavlja adekvatnu mjeru kazne, sa aspekta svrhe kažnjavanja“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 13 O K 004851 20 od 30.7.2020. godine)

30) „Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu i u pogledu odluke o kazni, te našao da su pobijanom presudom pravilno utvrđene sve okolnosti od značaja za odmjeravanje kazne optuženom i da su te okolnosti adekvatno vrednovane. Naime, pravilno su utvrđene i u pobijanoj presudi obrazložene sve olakšavajuće okolnosti, prvenstveno porodične prilike optuženog, jer je oženjen i ima dijete i njegovo držanje poslje učinjenog krivičnog djela, obzirom, da nakon toga nije počinio ni jedno krivično djelo, da je lošeg imovnog stanja i da je djelo izvršio kao pomagač, dok je kao otežavajuću okolnost imao u vidu jačinu povrede zaštićenog dobra, pa je našao da sve navedene olakšavajuće okolnosti, u svom zbiru predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti i da ukazuju da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, zbog čega mu je odmjerio kaznu ispod granice propisane zakonom.

Razloge date u pobijanoj presudi u ocjeni svih tih okolnosti, ovaj sud prihvata kao valjane, jer cijeneći zakonom propisanu kaznu za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva (kazna zatvora od najmanje 5 (pet) godina, sa mogućnošću osude na kaznu zatvora od 20 (dvadeset) godina), za koje je optuženi oglašen krivim tom presudom, kao i opšta pravila o odmeravanju kazne, ovaj sud nalazi da je kazna zatvora izrečena pobijanom presudom, potrebna i nužna mjera kazne za ostvarivanje svrhe kažnjavanja.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 O K 023438 20 od 15.04.2021. godine)

31) „Oglašavajući optuženog krivim sud je potpuno utvrdio sve okolnosti od kojih zavisi vrsta i visina kazne i one su pravilnom ocjenom ostvarile odgovarajući uticaj na pojedinačno utvrđene i izrečenu jedinstvenu kaznu zatvora. Sve olakšavajuće okolnosti su pravilno cijanjene u svome jedinstvu i u odnosu sa otežavajućim okolnostima i na osnovu toga je pravilno ocijenjeno da kao takve predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti koje opravdavaju ublažavanje kazne za krivično djelo ubistva u pokušaju. Rezultat takvog pristupa je pravilno odmjerena ublažena kazna za to krivično djelo u trajanju od tri godine i sedam mjeseci.

Sud je cijenio kao olakšavajuću okolnost stepen i težinu posljedice proizvedene u okviru pokušaja lišenja života, a ne sam pokušaj kao takvu okolnost, kao što to žalba prigovara. Što se tiče kazne zatvora koja je utvrđena za krivično djelo nedozvoljene proizvodnje i prometa oružja ili eksplozivnih materija u trajanju od šest mjeseci ona je u skladu sa okolnostima koje je sud utvrdio i kao odlučne cijenio. Ove okolnosti su se odrazile i u jedinstvenoj izrečenoj kazni zatvora u trajanju od četiri godine kojom će se i po nalaženju ovog suda u konkretnom slučaju ostvariti zakonom propisana svrha kažnjavanja“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske 13 O K 005596 21 Kž 3 od 20.05.2021.godine)

32) „Oglašavajući optuženog krivim prvostepeni sud je pravilno potpuno utvrdio sve olakšavajuće okolnosti potrebne za odmjeravanje kazne. Što se tiče otežavajućih okolnosti sud pogrešno cijeni kao takvu okolnost direktni umišljaj optuženog jer se ovo krivično djelo i ne može izvršiti sa eventualnim umišljajem već samo sa direktnim umišljajem, da bi se po tom osnovu pravila razlika u težini krivičnog djela. Okolnost da oštećeni traže krivično gonjenje i kažnjavanje optuženog i naknadu štete nije mogla biti cijenjena kao otežavajuća okolnost, već suprotno tome, samo bi se njihova nezainteresovanost za krivično gonjenje i kažnjavanje i odricanje od naknade štete mogla cijiniti kao olakšavajuća okolnost. Međutim, sve to nije u sklopu utvrđenih olakšavajućih okolnosti, smještenih u okvir načina izvršenja krivičnog djela, od uticaja na visinu odmjerene kazne po odredbama o njenom ublažavanju i ne može dovesti do izricanja kazne zatvora u kraćem trajanju, za šta se zalaže žalba branioca“.

(presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 12 O K 009750 23 od 14.09.2023.godine)